

pokud s ustanovením jeho souhlasí. Řízení v tom směru jeví se vadným a bylo proto naříkané rozhodnutí co do jmenování Františka Homolky ~~vnut-~~ ceným správcem dle § 6. zák. o spr. s. zrušiti.

### Č. 198.

**Právo volební do obcí:** \* Nepřestává bydlet v obci po roz-  
umu §§ 1 a 2 řádu volení v obcích republiky Československé určitá osoba  
již tím, že se z obce dočasně vzdálí, je-li z okolností patrné, že má úmysl  
do místa toho opět se vrátiti po odpadnutí příčiny, pro kterou se vzdálila.

(Nález ze dne 8. října 1919 č. 4922.)

Prejudikatura: nálezy č. 160 a 173 této Sbírky.

Věc: Dr. Josef Herold, advokát v Mostě, proti volební komisi odvo-  
lací při okresní politické správě v Mostě o volební právo.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí zrušuje se jako nezákonné.

D ů v o d y: K odvolání Antonína Kučery v Mostě usnesla se odvo-  
lací komise volební při okresní správě politické v Mostě dne 5. června  
1919, že má býti Dr. Josef Herold, advokát v Mostu, škrtnut ze seznamu  
protože § 1 obec. ř. vol. žádá, aby k volbě oprávněný v obci volby  
aspoň 3 měsíce, počítajíc zpět ode dne vyložení voličských seznamů,  
skutečně bydlil, čehož však u Dra. Herolda po celou zákonem stanove-  
nou lhůtu nestává.

Stížnost podaná Drem Josefem Heroldem k nejvyššímu správnímu  
soudu vytýká, že naříkané rozhodnutí odporuje duchu a smyslu voleb-  
ního řádu a je také nejvýš nespravedlivé, protože z ustanovení řádu vo-  
lení v obcích republiky československé jest patrné, že pojem bydlení  
dle § 1 nepředpokládá skutečné bydlení v obci, nýbrž že se kryje s po-  
jmem bydliště dle § 66 jur. n., což je zřejmo z toho, že zákon sám usta-  
novil, že doba strávená ve službě vojenské, při válečných úkonech nebo  
v zajetí nepřetrhuje bydlení a že v § 2 je pamatováno na možnost, že  
má volič bydlišť několik. Dle § 66 jur. n. může někdo míti bydliště v ně-  
kolika obcích, ale není možno, aby v několika obcích současně skutečně,  
fysicky bydlil. Stěžovatel uvádí pak, že jeho nepřítomnost v Mostě ne-  
byla dobrovolná, nýbrž byla vyvolána převratem z r. 1918. Byltě, jak  
udává, dne 29. listopadu 1918 českoslov. vojáky zatčen a propuštěn te-  
prve, když se zavázal, že z města odejde a až na další se tam nevrátí.  
Učinil tak pod nátlakem okolností, aby svůj život nevydával v nebezpečí.

Svého bydliště v Mostě, které tam má skoro 30 let, se nevzdal a  
vrátí se tam, jakmile to poměry dovolí.

Nejvyšší správní soud byl při svém rozhodnutí veden těmito úvahami:

Zákon ze dne 31. ledna 1919 č. 75 sb. zák. a nař. stanoví v § 1 jako  
jednu z podmínek práva voliti, aby osoba, o niž jde, bydlila v obci volby  
aspoň 3 měsíce, počítajíc zpět ode dne vyložení voličských seznamů. —  
D o s l o v zákona tedy nenasměřuje správnosti názoru volební komise



odvolací, která měla za to, že řád volební požaduje, aby k volbě oprávněný po naznačenou dobu v obci volby skutečně bydlel t. j. fysicky tam byl přítomen.

Že pojem bydlení v § 1 řádu vol. takto vykládati nelze, zřejmo též z dalších ustanovení tohoto řádu, zejména z § 2, odst. 1, dle něhož může občan, který má bydliště několik, vykonávati volební právo toliko v obci jediné. Není nejmenší pochyby o tom, že pojem »bydlení« a »bydliště« je v obou paragrafech týž. Kdyby tedy »bydlení« v § 1 mělo znamenati tolik, co »tělesně přítomen býti,« bylo by právě cit. ustanovení § 2 n-smyslno, neboť ve dvou obcích nelze přece současně fysicky se zdržovati. Že názor odvolací komise volební není správný, plyne také z čl. 5 ad c) prováděcího nařízení (instrukce) k řádu volení v obcích (ze dne 25. února 1919 č. 6377), který vykládá, že pobyt v obci se nepřetrhuje ani nestaví, odejde-li někdo na kratší dobu na př. za výdělkem, na léčení a podobně a z okolností je patrné, že neměl úmyslu bydliště změnit. Jde tedy v § 1 řádu vol. o pojem »bydliště« v technickém smyslu t. j. o zdržování se na určitém místě s úmyslem míti tam trvalý pobyt, jak vyslovil a odůvodnil to nejvyšší správní soud již v nálezu ze dne 9. září 1919 č. 4222. Tím, že určitá osoba z obce zvolené za bydliště na čas se vzdálí, nepřestává tam po rozumu zákona bydlet, pakliže nepřítomnost její jest pouze přechodná a je-li zřejmo, že se do bydliště toho chce vrátiti, jakmile odpadne příčina, pro kterou se vzdálila.

Stěžovatel tvrdil ve svém podání ze dne 22. května 1919 a tvrdí i ve své stížnosti, že od roku 1890 nepřetržitě v Mostě bydlí, že tam má dosud svou rodinu, svou advokátní kancelář a své jmění movité i nemovité. Usadil se tam, jak praví, před 29 lety, aby se tam trvale zdržoval, a úmysl ten podržel dosud. Vzdálil prý se z Mostu pouze na čas na cesty, nucen poměry a pokusil se několikrát, aby se tam vrátil, ale stávajícími poměry bylo prý mu to znemožněno. Vráť se do Mostu, jakmile bude úřadem převzata záruka za bezpečnost jeho osoby.

Odvolací komise volební vycházejíc z nesprávného názoru, že jen skutečné fysické bydlení po 3 měsíce před vyložením voličských seznamů zakládá právo voliti v obci, nechala zmíněné námitky, jimiž mělo býti dokázáno, že tu není vzdání se animi domiciliandi podmiňujícího ztrátu bydliště, bez povšimnutí, z kteréhož důvodu rozhodnutí její odporuje zákonu a bylo je zrušiti.

### Č. 199.

**Volnost stěhování:** \* Lhůta 3 neděl v odst. 2 § 6 zák. ze dne 1. dubna 1919 č. 181 sb. z. a n. o obmezení práva stěhovacího stanovená počíná se ode dne, kterého stížnost na odepření povolení k přesídlení podána byla u úřadu I. stolice. Vyřízení o stížnosti té musí straně úředně náležitým způsobem býti sděleno do 3 neděl ode dne právě uvedeného.

(Nález ze dne 8. října 1919 č. 4923.)<sup>1)</sup>

**Věc:** Václav Hruška v Kobylisích proti okresní politické správě v Hořicích o povolení k přesídlení do Hořic.

<sup>1)</sup> Tak i v nálezech dalších.